

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn

SSA Anna Szczepaniak-Cicha (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa E. W.

przeciwko Zespołowi Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Z.

o zapłatę wynagrodzenia za pracę i odszkodowanie z tytułu dyskryminacji w zatrudnieniu,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 października 2014 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w G.

z dnia 7 marca 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 7 marca 2014 r. Sąd Okręgowy w G. odrzucił skargę kasacyjną powódki E. W. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 13 czerwca 2013 r., sygn.[...]. Wyrokiem tym Sąd Okręgowy w G. oddalił apelację powódki w sprawie przeciwko Zespołowi Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Z. o wynagrodzenie za pracę i odszkodowanie z tytułu dyskryminacji w zatrudnieniu.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy w G. stwierdził, że w skardze kasacyjnej z dnia 21 października 2013 r. pełnomocnik powódki nie określił wartości przedmiotu zaskarżenia, toteż wezwany został zarządzeniem z dnia 18 listopada

2013 r. do usunięcia tego braku formalnego skargi w terminie siedmiu dni pod rygorem odrzucenia skargi. W piśmie z dnia 16 grudnia 2013 r. pełnomocnik powódki podał, że skarga dotyczy roszczenia niemajątkowego, tj. ustalenia dyskryminacji w zatrudnieniu. Z ostrożności wskazał, że w przypadku uznania majątkowego charakteru sprawy wartość przedmiotu zaskarżenia wynosiłaby 700 zł, czyli byłaby równa kwocie dochodzonego odszkodowania.

Zgodnie z treścią art. 398⁶ § 2 k.p.c., sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c., nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną powódki jako niedopuszczalną podnosząc, że w sprawach o prawa majątkowe, których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - niższa niż dziesięć tysięcy złotych, skarga kasacyjna jest niedopuszczalna - art. 398² § 1 k.p.c. Powódka nie występowała w sprawie niniejszej z oddzielnym roszczeniem o ustalenie dyskryminacji, lecz domagała się zasądzenia odszkodowania w kwocie 700 zł z tytułu dyskryminacji w zatrudnieniu, określając wartość przedmiotu sporu w pozwie oraz wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 4.803 zł. Oba roszczenia: o odszkodowanie i o wynagrodzenie mają charakter majątkowy. Biorąc pod uwagę zakres zaskarżenia oznaczony w skardze, o wartości przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego decyduje wartość odszkodowania z tytułu dyskryminacji, która wynosi 700 zł, a więc jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Stwierdzając powyższe Sąd Okręgowy odrzucił skargę na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398² § 1 k.p.c., jako niedopuszczalną.

W zażaleniu na to postanowienie pełnomocnik powódki E. W. zaskarżył postanowienie z dnia 7 marca 2014 r. w całości. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia, jego zmianę i przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Sformułował zarzut naruszenia art. 398⁶ § 2 k.p.c. i art. 398² § 1 k.p.c. przez uznanie, że skarga kasacyjna w sprawie o stwierdzenie dyskryminacji w zatrudnieniu jest niedopuszczalna.

Uzasadniając zażalenie wywiódł, że w sprawach o prawa niemajątkowe kasacja przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. Sprawa dotycząca dyskryminacji w zatrudnieniu, nawet jeśli pracownik dochodzi wynikających z dyskryminacji roszczeń, w tym odszkodowania, nie jest sprawą o prawa majątkowe. Zachodzi bowiem kumulacja przedmiotowa żądań z powództwem nadrzędnym. Powódka domagała się ustalenia dyskryminacji w zatrudnieniu i dochodziła części odszkodowania z tym związanego w wysokości 700 zł. Gdyby sprawa dotyczyła tylko praw majątkowych, ta kwota stanowiłaby wartość przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne i podlega oddaleniu.

Wartość przedmiotu zaskarżenia, oznaczona w uzupełnieniu braków skargi kasacyjnej, podlega kontroli i sprawdzeniu na podstawie art. 25 k.p.c., a według reguł określonych w art. 19-24 k.p.c. Do takiej kontroli uprawniony i jednocześnie zobowiązany był Sąd Okręgowy, badając możliwość nadania biegu skardze kasacyjnej, albowiem przepis art. 398² k.p.c. ma charakter bezwzględny i wyklucza dowolność stron przy oznaczaniu wartości przedmiotu zaskarżenia tylko w celu uzyskania dostępu do „trzeciej” instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2000 r., II UZ 124/00, OSNP 2002 nr 12, poz. 294). Sąd Okręgowy w G. dokonał takiej kontroli i w jej efekcie prawidłowo uznał, że w rozpoznawanej sprawie skarga kasacyjna jest niedopuszczalna ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia.

Stosownie do treści art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c., dopuszczalność skargi kasacyjnej jest uzależniona od wartości przedmiotu kasacyjnego zaskarżenia, która w sprawach z zakresu prawa pracy nie może być niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Pełnomocnik skarżącej wywiódł, że wartość przedmiotu zaskarżenia w przedmiotowej sprawie jest sumą dwóch odrębnych roszczeń: o ustalenie dyskryminacji w zatrudnieniu i o odszkodowanie z tytułu tej dyskryminacji, przy czym nie określił wartości roszczenia ustalającego podnosząc, że w sprawie o roszczenia niemajątkowe skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości

przedmiotu zaskarżenia. Argumentacja ta nie jest trafna. Po pierwsze, w żadnym etapie postępowania powódka nie występowała z roszczeniem ustalającym. Po wtóre, w razie nawet zbiegu powództw o prawidłowym wskazaniu wartości przedmiotu sporu, a także zaskarżenia, decyduje przepis art. 19 § 1 k.p.c., a nie art. 23¹ k.p.c. lub suma wartości takich żądań (art. 21 k.p.c.). Wartość przedmiotu kasacyjnego zaskarżenia w rozpatrywanej sprawie zależy wyłącznie od wartości odszkodowania. Możliwość zliczenia wartości dochodzonych pozwem kilku roszczeń, według art. 21 k.p.c., dotyczy powództw o różne roszczenia majątkowe. Natomiast stosownie do art. 23¹ k.p.c. wartość przedmiotu zaskarżenia wylicza się wyłącznie w przypadku braku konkurencji roszczenia o ustalenie, z korzystającym z pierwszeństwa roszczeniem o świadczenie, przy czym w art. 23¹ k.p.c. chodzi o roszczenia pracowników o nawiązanie, istnienie lub rozwiązanie stosunku pracy. Teoretycznie rzecz ujmując - tylko w przypadku wytoczenia powództwa o ustalenie dyskryminacji w zatrudnieniu wartość przedmiotu sporu nie byłaby determinowana wartością odszkodowania. W sprawie o odszkodowanie z tytułu dyskryminacji, ustalenie dyskryminacji w zatrudnieniu stanowi przesłankę zasądzenia odszkodowania, a nie odrębne roszczenie - jak bezpodstawnie sugeruje autor zażalenia.

Nie jest dopuszczalne określenie wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawie o odszkodowanie z tytułu dyskryminacji w zatrudnieniu na innej podstawie niż art. 19 § 1 k.p.c., a to prowadzi do wniosku, że wartość przedmiotu kasacyjnego zaskarżenia w niniejszej sprawie nie sięga wymaganej przepisem art. 398² § 1 k.p.c. kwoty dziesięciu tysięcy złotych. Z powyższych motywów Sąd Najwyższy zażalenie oddalił na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.